

การจัดการความรู้ (Knowledge Management)

เรื่อง การประชุมใหญ่และเหตุแห่งการเรียกประชุมใหญ่ของสหกรณ์

กลุ่มส่งเสริมสหกรณ์ ๑
สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครปฐม
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

คำนำ

การประชุมใหญ่และเหตุแห่งการเรียกประชุมใหญ่ของสหกรณ์นั้น มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ ซึ่งถูกกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อให้สมาชิกได้รับทราบ และพิจารณาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับข้อปฏิบัติทางกฎหมาย ข้อปฏิบัติตามข้อบังคับ และอยู่ในอำนาจซึ่งที่ประชุมใหญ่มีอำนาจหน้าที่พิจารณา วินิจฉัยเกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์ สอดคล้องกับการใช้อำนาจในการเรียกประชุมใหญ่ของบุคคล ที่กฎหมายกำหนด รวมถึงการนับองค์ประชุม

การจัดการความรู้ (Knowledge Management) เรื่องดังกล่าวนี้ จัดทำขึ้นโดยกลุ่มส่งเสริมสหกรณ์ ๑ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครปฐม เพื่อเป็นแนวทางให้แก่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ปฏิบัติได้ถูกต้องเป็นไปตามกฎหมายสหกรณ์ และข้อบังคับของสหกรณ์ต่อไป

กลุ่มส่งเสริมสหกรณ์ ๑

๒๐ เมษายน ๒๕๖๖

การประชุมใหญ่และเหตุแห่งการเรียกประชุมใหญ่

การประชุมใหญ่ของสหกรณ์ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จะเป็นการนัดหรือเรียกให้สมาชิกหรือผู้แทนสมาชิก (แล้วแต่กรณี) มาประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณาเกี่ยวกับการดำเนินงานหรือกิจการของสหกรณ์หรือเพื่อพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะ ซึ่งที่ประชุมใหญ่ จะมีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติ เห็นชอบ หรือรับทราบเรื่องใด ๆ ให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย และข้อบังคับของสหกรณ์ ทั้งนี้ สามารถจำแนกลักษณะของการประชุมใหญ่และเหตุแห่งการเรียกประชุมใหญ่ของสหกรณ์ได้ ดังนี้

๑. การประชุมใหญ่สามัญ
๒. การประชุมใหญ่วิสามัญ
๓. การประชุมใหญ่เรียกครั้งที่สอง
๔. การประชุมใหญ่เพื่อการอื่นใดตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์
๕. กฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ประกาศ คำแนะนำนายทะเบียนสหกรณ์ และข้อหาหรือที่เกี่ยวข้องกับการประชุมใหญ่

๑. การประชุมใหญ่สามัญ

การจัดประชุมใหญ่สามัญของสหกรณ์ จะเป็นการเรียกประชุมใหญ่ที่มีลักษณะบังคับตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่สหกรณ์จะต้องดำเนินการเรียกประชุมใหญ่ภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยจะมีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องอยู่ ๒ มาตรา ประกอบด้วย มาตรา ๔๐ ซึ่งบัญญัติให้คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์จะต้องนัดสมาชิกมาประชุมใหญ่สามัญครั้งแรกภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่นายทะเบียนสหกรณ์รับจดทะเบียนสหกรณ์ และตามความมาตรา ๕๔ บัญญัติให้คณะกรรมการดำเนินการจะต้องเรียกประชุมใหญ่สามัญประจำปี ปีละหนึ่งครั้งภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์ ดังนั้น การประชุมใหญ่สามัญทั้งสองครั้งจึงมีสาระสำคัญที่แตกต่างกัน ดังนี้

๑.๑ การประชุมใหญ่สามัญครั้งแรก ตามความมาตรา ๔๐

“มาตรา ๔๐ ให้คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์นัดสมาชิกมาประชุมกันเป็นการประชุมใหญ่สามัญครั้งแรกภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่จดทะเบียนสหกรณ์ เพื่อตั้งคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์และมอบหมายการทั้งปวงให้แก่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์”

เมื่อพิจารณาบทบัญญัติตามความมาตรา ๔๐ บัญญัติให้การประชุมใหญ่สามัญครั้งแรกเกิดขึ้นได้เพียงครั้งเดียว และการกำหนดให้คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์เป็นผู้เรียกประชุมใหญ่ โดยจะต้องจัดประชุมให้ได้ภายในเก้าสิบวันนับแต่ได้รับจดทะเบียนเป็นสหกรณ์

การเรียกประชุมให้คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์นัดบรรดาสมาชิกซึ่งในที่นี้จะหมายถึงสมาชิกแรกตั้งและสมาชิกที่ได้รับเข้าใหม่ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ได้รับจดทะเบียนสหกรณ์จนถึงก่อนการจัดประชุมใหญ่มาประชุมใหญ่ โดยมีวัตถุประสงค์หลักที่จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จ จำนวน ๒ เรื่อง คือ เลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการและให้คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์มอบหมายการทั้งปวงให้แก่คณะกรรมการดำเนินการที่ได้รับเลือกตั้ง และอาจมีวาระอื่น ๆ ตามที่คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์เห็นสมควร

ลักษณะสำคัญ

๑. การเรียกประชุมใหญ่

๑.๑ คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์ประชุมเพื่อมีมติกำหนดวัน เวลา สถานที่ในการจัดประชุมใหญ่และกำหนดเรื่องที่จะประชุม

๑.๒ ประธาน หรือรองประธาน หรือเลขานุการคณะผู้จัดตั้งสหกรณ์ เป็นผู้ลงนามในหนังสือเชิญประชุม

๒. การกำหนดวันประชุม ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับจดทะเบียนสหกรณ์

๓. องค์ประชุม

๓.๑ จำนวนสมาชิกทั้งหมด ประกอบด้วย สมาชิกแรกตั้ง และสมาชิกใหม่ที่คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์มีมติให้รับเข้าเป็นสมาชิกก่อนถึงวันประชุมใหญ่ หักด้วยจำนวนสมาชิกที่ลาออกก่อนถึงวันประชุมใหญ่

๓.๒ จะต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดหรือไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนจึงจะครบเป็นองค์ประชุม

๔. ระเบียบวาระการประชุม

๔.๑ รับทราบเรื่องการจดทะเบียนสหกรณ์

๔.๒ รายงานผลการปฏิบัติงานของสหกรณ์

๔.๓ เสนอแผนดำเนินการเกี่ยวกับธุรกิจหรือกิจกรรมของสหกรณ์

๔.๔ กำหนดวงเงินกู้ยืมประจำปีสิ้นสุดวันที่ .....

๔.๕ เลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ชุดแรก

๔.๖ เรื่องอื่น ๆ

๑.๒ การประชุมใหญ่สามัญ ตามความมาตรา ๕๔

“มาตรา ๕๔ ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เรียกประชุมใหญ่สามัญปีละหนึ่งครั้งภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์นั้น”

เมื่อพิจารณาตามความมาตรา ๕๔ บัญญัติให้การประชุมใหญ่สามัญประจำปีของแต่ละสหกรณ์เกิดขึ้นได้เพียงครั้งเดียวในหนึ่งรอบปีทางบัญชีของสหกรณ์นั้น และคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์จะต้องจัดประชุมใหญ่ให้ได้ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์

ให้ประธานกรรมการหรือรองประธานกรรมการหรือเลขานุการ เป็นผู้ลงนามในหนังสือแจ้งวันเวลา สถานที่ และเรื่องที่จะประชุมให้บรรดาสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันหรือตามที่กำหนดในข้อบังคับ และต้องแจ้งให้เจ้าหน้าที่จากกรมส่งเสริมสหกรณ์และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ทราบล่วงหน้าในโอกาสเดียวกันกับที่แจ้งให้สมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกทราบด้วย

ลักษณะสำคัญ

๑. การเรียกประชุมใหญ่

๑.๑ คณะกรรมการดำเนินการประชุมเพื่อมีมติกำหนดวัน เวลา สถานที่จัดประชุมใหญ่สามัญประจำปี และกำหนดเรื่องที่จะประชุม

๑.๒ ประธานกรรมการหรือรองประธานกรรมการหรือเลขานุการ เป็นผู้ลงนามในหนังสือเชิญประชุม

๒. การกำหนดวันประชุม

ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์

๓. องค์ประชุม

๓.๑ จำนวนสมาชิกทั้งหมด ประกอบด้วย จำนวนสมาชิกยกมาต้นปีและสมาชิกใหม่ ที่คณะกรรมการดำเนินการมีมติให้รับเข้าเป็นสมาชิกในระหว่างปี หักด้วยจำนวนสมาชิกที่ลาออก ในระหว่างปี และได้รับอนุมัติแล้วก่อนถึงวันประชุมใหญ่ แต่สำหรับกรณีที่เป็นการประชุมใหญ่โดยผู้แทนสมาชิกให้มีจำนวน ผู้แทนสมาชิกทั้งหมดเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อบังคับและระเบียบของสหกรณ์

๓.๒ กรณีข้อบังคับกำหนดให้การประชุมใหญ่ประกอบด้วยสมาชิก จะต้องมีส่วนมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดหรือไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนจึงจะครบเป็นองค์ประชุม

๓.๓ กรณีข้อบังคับกำหนดให้การประชุมใหญ่ ประกอบด้วยผู้แทนสมาชิก ตามความมาตรา ๕๖ จะต้องมีส่วนมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้แทนสมาชิกทั้งหมดหรือไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน

๔. ระเบียบวาระการประชุม

๔.๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

๔.๑.๑ แนะนำผู้เข้าร่วมประชุม

๔.๑.๒ แจ้งวิธีดำเนินการประชุม

๔.๑.๓ การปฏิบัติและป้องกันตนจากโรคระบาดไวรัสโควิด ๒๐๑๙

๔.๑.๔ .....

๔.๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมใหญ่สามัญประจำปีครั้งที่แล้ว

การรับรองรายงานการประชุมใหญ่สามัญประจำปี..... เมื่อวันที่...เดือน...พ.ศ....

๔.๓ เรื่องเพื่อทราบ

๔.๓.๑ เรื่องสมาชิกเข้าใหม่และออกจากสหกรณ์ประจำปี .....

๔.๓.๒ เรื่องรายงานผลการดำเนินงานประจำปี .....

๔.๓.๓ เรื่องรายงานผลการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ประจำปี .....

๔.๓.๔ เรื่องผลการดำเนินงานของชุมนุมสหกรณ์ที่สหกรณ์นี้เป็นสมาชิกอยู่

๔.๓.๕ เรื่องรายงานผลประโยชน์และค่าตอบแทน กรรมการ ผู้จัดการ และ ที่ปรึกษาสหกรณ์ ได้รับจากสหกรณ์ในรอบปีบัญชีที่ผ่านมา (เฉพาะสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน)

๔.๓.๖ เรื่องการได้รับการสนับสนุนเงินอุดหนุนจากภาครัฐ

๔.๓.๗ .....

๔.๔ เรื่องคำแนะนำของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์

๔.๔.๑ สำนักงานสหกรณ์จังหวัด .....

๔.๔.๒ สำนักงานตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ .....

๔.๔.๓ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร .....

๔.๔.๔ สำนักงานกองทุนสวนยางแห่งประเทศไทย .....

๔.๔.๕ .....

๔.๕ เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๕.๑ พิจารณาอนุมัติงบประมาณประจำปี .....

๔.๕.๒ พิจารณาจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี .....

๔.๕.๓ พิจารณาการดำเนินงานและแผนปรับปรุงการดำเนินงาน (กรณีสหกรณ์ ขาดทุนสะสมเกินทุนเรือนหุ้นที่ชำระแล้ว)

- ๔.๕.๔ พิจารณานุมัติแผนงานและประมาณการรายได้ รายจ่ายประจำปี .....
- ๔.๕.๕ พิจารณากำหนดวงเงินการกู้ยืมหรือการค้ำประกันประจำปี .....
- ๔.๕.๖ พิจารณาเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการประจำปี .....
- ๔.๕.๗ พิจารณาเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการและค่าตอบแทนประจำปี .....
- ๔.๕.๘ พิจารณาคัดเลือกผู้สอบบัญชีรับอนุญาต และกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีประจำปี ..... (กรณีสหกรณ์ที่ผู้สอบบัญชีภาคเอกชน)
- ๔.๕.๙ พิจารณานุมัติแผนกลยุทธ์ประจำปี ..... (กรณีสหกรณ์ที่มีการจัดทำแผนกลยุทธ์)
- ๔.๕.๑๐ พิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับสหกรณ์ (ถ้ามี)
- ๔.๕.๑๑ พิจารณานุมัติการนำเงินไปฝากหรือลงทุนอย่างอื่น (ถ้ามี)
- ๔.๕.๑๒ พิจารณาการขายทรัพย์สินของสหกรณ์ (ถ้ามี)
- ๔.๕.๑๓ .....
- ๔.๖ เรื่องอื่น ๆ
  - ๔.๖.๑ เรื่องที่สมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกเสนอที่ประชุมใหญ่ (ถ้ามี)
  - ๔.๖.๒ .....

๒. การประชุมใหญ่วิสามัญ

การจัดประชุมใหญ่วิสามัญของสหกรณ์จะเป็นการเรียกประชุมใหญ่ตามเหตุที่กำหนดตามความมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

“มาตรา ๕๕ เมื่อมีเหตุอันสมควรคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์จะเรียกประชุมใหญ่วิสามัญเมื่อใดก็ได้แต่ถ้านายทะเบียนสหกรณ์มีหนังสือแจ้งให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ หรือในกรณีที่สหกรณ์ขาดทุนเกินกึ่งของจำนวนทุนเรือนหุ้นที่ชำระแล้วต้องเรียกประชุมใหญ่วิสามัญโดยมิชักช้าแต่ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่สหกรณ์ทราบ”

สมาชิกซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดหรือไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนหรือผู้แทนสมาชิกในกรณีที่มิใช่ผู้แทนสมาชิกตาม มาตรา ๕๖ ซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนผู้แทนสมาชิกทั้งหมด หรือไม่น้อยกว่าห้าสิบคนลงลายมือชื่อทำหนังสือร้องขอต่อคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญก็ได้

ในกรณีที่สมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกของสหกรณ์เป็นผู้ร้องขอให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องขอ ถ้าคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ไม่เรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ให้นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจเรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในระยะเวลาตามที่เห็นสมควรก็ได้”

เมื่อพิจารณาความตามมาตรา ๕๕ จะพบว่าทบัญญัติดังกล่าวกำหนดเหตุในการเรียกประชุมใหญ่วิสามัญไว้ ๕ เงื่อนไขและในหนึ่งรอบปีทางบัญชีของสหกรณ์ สามารถเรียกประชุมใหญ่วิสามัญก็ครั้งก็ได้ขึ้นอยู่กับเหตุในการเรียกประชุมใหญ่ ซึ่งจะมีแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๒.๑ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์จะเรียกประชุมใหญ่วิสามัญเมื่อใดก็ได้เมื่อมีเหตุอันสมควร

ลักษณะสำคัญ

๑. เหตุอันควร

คณะกรรมการดำเนินการต้องจัดประชุมเพื่อพิจารณากรณีต่างๆ ตามที่มีผู้เสนอหรือจากกรณีอื่นใดตามที่ได้รับทราบว่ากรณีดังกล่าวจะเป็นเหตุอันสมควรที่จะต้องจัดประชุมใหญ่วิสามัญหรือไม่ โดยจะต้องมีมติเห็นชอบที่จะให้สหกรณ์จัดประชุมใหญ่วิสามัญเพื่อพิจารณาการนั้น ดังนั้น การพิจารณาว่าเรื่องใดจะถือเป็นเหตุอันสมควรหรือไม่ จึงเป็นดุลยพินิจของคณะกรรมการดำเนินการ

๒. การเรียกประชุมใหญ่

๒.๑ คณะกรรมการดำเนินการมีมติกำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการจัดประชุมใหญ่วิสามัญ

๒.๒ ประธานกรรมการหรือรองประธานกรรมการหรือเลขานุการ เป็นผู้ลงนามในหนังสือเชิญประชุม

๓. การกำหนดวันประชุม

คณะกรรมการดำเนินการสามารถใช้ดุลยพินิจในการพิจารณากำหนดวันประชุมใหญ่วิสามัญเมื่อไหร่ก็ได้

๔. องค์กรประชุม

ถือปฏิบัติเช่นเดียวกับการประชุมใหญ่สามัญประจำปี (กรณีข้อบังคับกำหนดให้การประชุมใหญ่ประกอบด้วยสมาชิก จะต้องมีส่วนสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด หรือน้อยกว่าหนึ่งร้อยคนจึงจะครบเป็นองค์กรประชุม กรณีข้อบังคับกำหนดให้การประชุมใหญ่ประกอบด้วยผู้แทนสมาชิกตามความมาตรา ๕๖ จะต้องมีส่วนผู้แทนสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้แทนสมาชิกทั้งหมดหรือน้อยกว่าหนึ่งร้อยคนของจำนวนผู้แทนสมาชิกทั้งหมด)

๕. ระเบียบวาระการประชุม

วาระการประชุมและเรื่องที่จะประชุมให้เป็นไปตามเหตุอันสมควรตามมติของคณะกรรมการดำเนินการ

๒.๒ นายทะเบียนสหกรณ์มีหนังสือแจ้งให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ ต้องเรียกประชุมใหญ่วิสามัญโดยมิชักช้า แต่ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่สหกรณ์ทราบ

ลักษณะสำคัญ

๑. หนังสือแจ้งให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ

นายทะเบียนสหกรณ์จะเป็นผู้พิจารณาว่าสหกรณ์มีเหตุใด ๆ ที่จำเป็นจะต้องเสนอให้ที่ประชุมใหญ่เป็นผู้พิจารณา และเหตุนั้นจะต้องเป็นเรื่องเร่งด่วน และต้องดำเนินการโดยมิชักช้า ไม่อาจรอไปจนถึงการประชุมใหญ่สามัญประจำปีได้ เนื่องจากจะเป็นเหตุให้สหกรณ์ได้รับความเสียหายหรือเกิดผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ หรือสหกรณ์จำเป็นต้องปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับ

๒. การเรียกประชุมใหญ่

๒.๑ เมื่อสหกรณ์ได้รับหนังสือแจ้งให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญจากนายทะเบียนสหกรณ์ จะต้องจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินการเพื่อมีมติกำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการจัดประชุมใหญ่วิสามัญ

๒.๒ ประธานกรรมการหรือรองประธานกรรมการหรือเลขานุการ เป็นผู้ลงนามในหนังสือเชิญประชุม

๓. การกำหนดวันประชุม

คณะกรรมการดำเนินการจะต้องพิจารณากำหนดวันประชุมใหญ่วิสามัญโดยมิชักช้า แต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่สหกรณ์ทราบ

๔. องค์กรประชุม

ถือปฏิบัติเช่นเดียวกับการประชุมใหญ่สามัญประจำปี (กรณีข้อบังคับกำหนดให้การประชุมใหญ่ประกอบด้วยสมาชิก จะต้องมีส่วนสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด หรือน้อยกว่าหนึ่งร้อยคนจึงจะครบเป็นองค์กรประชุม กรณีข้อบังคับกำหนดให้การประชุมใหญ่ประกอบด้วยผู้แทนสมาชิกตามความมาตรา ๕๖ จะต้องมีส่วนผู้แทนสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้แทนสมาชิกทั้งหมดหรือน้อยกว่าหนึ่งร้อยคนของจำนวนผู้แทนสมาชิกทั้งหมด)

๕. ระเบียบวาระการประชุม

วาระการประชุมและเรื่องที่จะประชุมให้เป็นไปตามเหตุที่นายทะเบียนสหกรณ์มีหนังสือแจ้ง

๒.๓ กรณีที่สหกรณ์ขาดทุนเกินกึ่งของจำนวนทุนเรือนหุ้นที่ชำระแล้ว ต้องเรียกประชุมใหญ่วิสามัญโดยมิชักช้าแต่ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่สหกรณ์ทราบ

ลักษณะสำคัญ

๑. สหกรณ์ขาดทุนเกินกึ่งของจำนวนทุนเรือนหุ้นที่ชำระแล้ว สหกรณ์จะต้องขาดทุนจากผลการดำเนินงานและได้นำจำนวนการขาดทุนไปหักออกจากยอดทุนสำรองที่มีอยู่จนหมดแล้ว และจะพิจารณาว่าสหกรณ์จะทราบเหตุในกรณีดังกล่าวเมื่อ

๑.๑ กรณีที่สหกรณ์ขาดทุนจากผลการดำเนินงานในคราวเดียวเป็นจำนวนมาก จนอาจจะเข้าเหตุดังกล่าวสหกรณ์จะต้องจัดทำงบกำไรขาดทุนหรือประมาณการผลการดำเนินงาน เพื่อที่จะนำยอดการขาดทุนที่เกิดขึ้นไปหักออกจากยอดทุนสำรองที่มีอยู่จนหมด แล้วยังคงมียอดค้างขาดทุนอยู่ และมีจำนวนเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนทุนเรือนหุ้นที่ชำระแล้ว

๑.๒ กรณีที่สหกรณ์มียอดค้างขาดทุนสะสมตามงบการเงินในปีที่ผ่านมา แต่ยังไม่เกินกึ่งของจำนวนทุนเรือนหุ้นที่ชำระแล้ว หากผลการดำเนินงานในปีปัจจุบันยังไม่ดีขึ้นและเห็นว่าอาจทำให้ผลการดำเนินงานมีการขาดทุนอีกจนอาจจะเข้าเหตุดังกล่าว สหกรณ์จะต้องจัดทำงบกำไรขาดทุนหรือ ประมาณการผลการดำเนินงานเพื่อจะได้ทราบฐานะการเงินในปัจจุบันว่าเป็นเหตุให้สหกรณ์ต้องมียอดขาดทุนเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนทุนเรือนหุ้นที่ชำระแล้ว

๒. การเรียกประชุมใหญ่

๒.๑ สหกรณ์จะต้องจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินการ เพื่อมีมติกำหนดวัน เวลา สถานที่ในการจัดประชุมใหญ่วิสามัญ

๒.๒ ประธานกรรมการหรือรองประธานกรรมการหรือเลขานุการ เป็นผู้ลงนามในหนังสือเชิญประชุม

๓. การกำหนดวันประชุม

ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับทราบว่าง สหกรณ์ขาดทุนเกินกึ่งของจำนวนทุนเรือนหุ้นที่ชำระแล้ว

๔. องค์ประชุม

ถือปฏิบัติเช่นเดียวกับการประชุมใหญ่สามัญประจำปี

๕. วัตถุประสงค์

รับทราบผลการดำเนินงานของสหกรณ์และพิจารณาว่าจะให้สหกรณ์ดำเนินธุรกิจต่อไปหรือเลิกสหกรณ์ หากที่ประชุมใหญ่มีมติให้สหกรณ์ดำเนินธุรกิจต่อไป จะต้องพิจารณากำหนดแผนการดำเนินงานและแนวทางปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

๒.๔ สมาชิกซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดหรือไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน หรือ ผู้แทนสมาชิกในกรณีที่มีผู้แทนสมาชิกตามมาตรา ๕๖ ซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนผู้แทนสมาชิกทั้งหมดหรือไม่น้อยกว่าห้าสิบคนลงลายมือชื่อทำหนังสือร้องขอต่อคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องขอ

ลักษณะสำคัญ

๑. การทำหนังสือร้องขอ

๑.๑ การร้องขอสามารถกระทำได้ทั้งสมาชิกและผู้แทนสมาชิก

๑.๒ กรณีสมาชิกร้องขอจะต้องมีสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมด หรือไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนลงลายมือชื่อทำหนังสือร้องขอต่อคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์

๑.๓ กรณีผู้แทนสมาชิกร้องขอ จะต้องมีผู้แทนสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนผู้แทนสมาชิกทั้งหมดหรือไม่น้อยกว่าห้าสิบคน ลงลายมือชื่อทำหนังสือร้องขอต่อคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์

๑.๔ หนังสือร้องขอจะต้องระบุเหตุใดๆ ที่จำเป็นจะต้องเสนอให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณาและเหตุนั้น จะต้องเป็นเรื่องเร่งด่วนและต้องดำเนินการโดยมิชักช้า ไม่อาจรอไปจนถึงการประชุมใหญ่สามัญประจำปีได้ เนื่องจากจะเป็นเหตุให้สหกรณ์ได้รับความเสียหายหรือเกิดผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ หรือสหกรณ์จำเป็นต้องปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับ

๒. การเรียกประชุมใหญ่

๒.๑ สหกรณ์จะต้องจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินการเพื่อมีมติกำหนดวัน เวลา สถานที่ในการจัดประชุมใหญ่วิสามัญ

๒.๒ ประธานกรรมการหรือรองประธานกรรมการหรือเลขานุการ เป็นผู้ลงนามในหนังสือเชิญประชุม

๓. การกำหนดวันประชุม

ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องขอ

๔. องค์ประชุม

ถือปฏิบัติเช่นเดียวกับการประชุมใหญ่สามัญประจำปี

๕. ระเบียบวาระการประชุม

วาระการประชุมและเรื่องที่จะประชุมให้เป็นไปตามเหตุที่ระบุในหนังสือร้องขอจากสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกและอาจเพิ่มเติมวาระจำเป็นเร่งด่วนอื่น ๆ ได้ตามที่คณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควร

๒.๕ นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจเรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในระยะเวลาที่เห็นสมควรกรณีที่คณะกรรมการดำเนินการไม่เรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในกำหนดเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องขอจากสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิก

ลักษณะสำคัญ

๑. การเรียกประชุมใหญ่วิสามัญ ให้รองนายทะเบียนสหกรณ์ที่ได้รับมอบอำนาจและสมาชิกถือปฏิบัติตามหนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๓๐๔/๒๖ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๗ เรื่องการใช้อำนาจนายทะเบียนสหกรณ์ตามมาตรา ๕๕ วรรคท้าย แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑.๑ นายทะเบียนสหกรณ์จะใช้อำนาจในการเรียกประชุมใหญ่วิสามัญตามความ มาตรา ๕๕ วรรคท้าย เฉพาะกรณีที่สมาชิกร้องขอต่อคณะกรรมการดำเนินการสั่งให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญแต่ คณะกรรมการดำเนินการสั่งไม่เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ

๑.๒ สมาชิกผู้ร้องขอเปิดประชุมใหญ่วิสามัญต้องแจ้งนายทะเบียนสหกรณ์ เพื่อขอให้นายทะเบียนสหกรณ์เรียกประชุมใหญ่วิสามัญกรณีที่คณะกรรมการดำเนินการไม่เรียกประชุมใหญ่ วิสามัญ ตามมาตรา ๕๕ วรรคท้าย โดยมีเอกสารประกอบการแจ้ง คือ สำเนาหนังสือร้องขอเปิดประชุมใหญ่ วิสามัญต่อคณะกรรมการดำเนินการ พร้อมสำเนาลายมือชื่อสมาชิกผู้ร้องขอให้เปิดประชุมใหญ่วิสามัญ

๑.๓ ระยะเวลาในการแจ้งนายทะเบียนสหกรณ์ทราบ กรณีคณะกรรมการ ดำเนินการประชุมและมีมติไม่เรียกประชุมใหญ่วิสามัญก็ไม่จำเป็นต้องรอให้ครบกำหนดสามสิบวันตามมาตรา ๕๕ วรรคท้าย โดยให้ถือว่าวันที่ประชุมพิจารณาและมีมติดังกล่าวเป็นวันครบกำหนด แต่หากคณะกรรมการ ดำเนินการปล่อยให้ระยะเวลาล่วงเลยมา มิได้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ ร้องขอดังกล่าวก็ต้องรอให้ครบสามสิบวันก่อน

๑.๔ เมื่อนายทะเบียนสหกรณ์ได้รับเรื่องจากสมาชิกผู้ร้องข้างต้น หากพิจารณา เห็นว่าคณะกรรมการดำเนินการไม่เรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าวข้างต้น โดยไม่มี เหตุผลอันสมควร นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจเรียกประชุมใหญ่วิสามัญในระยะเวลาตามที่เห็นสมควรก็ได้ หากเห็นว่าสมควรให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญเพื่อการใดการหนึ่งโดยสุจริตย่อมสามารถดำเนินการได้แต่ ถ้านายทะเบียนสหกรณ์ได้ พิจารณาข้อเรียกร้องให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญแล้วเห็นว่าไม่มีเหตุอันสมควร นายทะเบียนสหกรณ์จะไม่เรียกประชุมใหญ่วิสามัญก็สามารถทำได้

๒. การเรียกประชุมใหญ่

๒.๑ นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการจัดประชุมใหญ่วิสามัญ

๒.๒ นายทะเบียนสหกรณ์เป็นผู้ลงนามในหนังสือเชิญประชุม

๓. การกำหนดวันประชุม

ตามที่นายทะเบียนสหกรณ์เห็นสมควร

๔. องค์ประชุม

ถือปฏิบัติเช่นเดียวกับการประชุมใหญ่สามัญประจำปี

๕. ระเบียบวาระการประชุม

วาระการประชุมและเรื่องที่จะประชุมให้เป็นไปตามเหตุที่ระบุในหนังสือร้องขอจาก สมาชิกหรือผู้แทนสมาชิก

๓. การประชุมใหญ่เรียกครั้งที่สอง

ในการประชุมใหญ่ของสหกรณ์ ถ้าสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกแล้วแต่กรณี มาประชุมไม่ครบเป็นองค์ประชุม ให้นัดประชุมใหญ่อีกครั้งหนึ่งในสัปดาห์ถัดมาตามความมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

“มาตรา ๕๘ ในการประชุมใหญ่ของสหกรณ์ ถ้าสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกแล้วแต่กรณี มาประชุมไม่ครบองค์ประชุม ให้นัดประชุมใหญ่อีกครั้งหนึ่งในสัปดาห์นับแต่วันทีนัดประชุมใหญ่ครั้งแรก ในการประชุมครั้งหลังนี้ถ้ามิใช่การประชุมใหญ่วิสามัญที่สมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกร้องขอให้เรียกประชุมแล้ว เมื่อมีสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกแล้วแต่กรณีมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกทั้งหมดหรือไม่น้อยกว่าสามสิบคน ก็ให้ถือว่าเป็นองค์ประชุม”

เมื่อพิจารณาความตามมาตรา ๕๘ จะพบว่า บทบัญญัติดังกล่าวกำหนดว่ากรณีที่สหกรณ์ หรือ นายทะเบียนสหกรณ์เรียกประชุมใหญ่สามัญหรือประชุมใหญ่วิสามัญตามความมาตรา ๕๔ หรือ มาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม แล้วมีสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกร่วมประชุมไม่ครบเป็นองค์ประชุมให้คณะกรรมการดำเนินการเรียกประชุมใหญ่ครั้งที่สองภายในสัปดาห์นับแต่วันทีนัดประชุมใหญ่ครั้งแรกแต่จะมีข้อยกเว้นกรณีที่เป็นกรณียกประชุมใหญ่ที่สมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกร้องขอ และขนาดองค์ประชุมที่ลดลง

ลักษณะสำคัญ

๑. การเรียกประชุมใหญ่ครั้งที่สอง
การเรียกประชุมใหญ่ครั้งแรก มีสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกร่วมประชุมไม่ครบองค์ประชุม
๒. การเรียกประชุมใหญ่
  - ๒.๑ คณะกรรมการดำเนินการมีมติกำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการจัดประชุมใหญ่ครั้งที่สอง
  - ๒.๒ ประธานกรรมการหรือรองประธานกรรมการหรือเลขานุการเป็นผู้ลงนามในหนังสือเชิญประชุม
๓. การกำหนดวันประชุม
ภายในสัปดาห์นับแต่วันทีนัดประชุมใหญ่ครั้งแรก
๔. องค์ประชุม
สมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกแล้วแต่กรณี มาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกทั้งหมด หรือไม่น้อยกว่าสามสิบคน
๕. ระเบียบวาระการประชุม
วาระการประชุมและเรื่องที่จะประชุมให้เป็นไปการนัดประชุมใหญ่ครั้งแรก
๖. ข้อยกเว้น
การประชุมใหญ่วิสามัญที่สมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกร้องขอตามความมาตรา ๕๕ หากสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกร่วมประชุม ไม่อาจเรียกประชุมใหญ่ครั้งที่สองได้ตามบทบัญญัตินี้

๔. การประชุมใหญ่เพื่อการอื่นใดตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ยังมีบทบัญญัติบางมาตราที่กำหนดให้ต้องมีการเรียกประชุมใหญ่ซึ่งจะมีวัตถุประสงค์และแนวทางปฏิบัติต่างๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

มาตรา ๙๖ วรรคท้าย กำหนดให้นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจเรียกประชุมใหญ่ภายในระยะเวลาที่เห็นสมควร กรณีคณะกรรมการดำเนินการไม่เรียกประชุมใหญ่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องขอ ตามที่สมาชิกลงลายมือชื่อทำหนังสือร้องขอแยกสหกรณ์ต่อคณะกรรมการดำเนินการ

มาตรา ๗๕ วรรคแรก ให้สหกรณ์ที่เลิก จัดประชุมใหญ่เพื่อเลือกตั้งผู้ชำระบัญชี

มาตรา ๘๖ ให้ผู้ชำระบัญชีเรียกประชุมใหญ่เพื่อให้พิจารณาโอนทรัพย์สินที่เหลือจากการชำระบัญชีให้แก่สหกรณ์อื่นหรือสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย

๕. ประเด็นปัญหาจากการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการประชุมใหญ่	
ประเด็นปัญหา	แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ/ข้อหาหรือ
<p>การนับระยะเวลาการเรียกประชุมใหญ่สามัญประจำปี ภายใน ๑๕๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีทางบัญชี ของ สหกรณ์ ตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ เช่น วันสิ้นปีทางบัญชี ๓๑ มีนาคม จะเริ่มนับระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๓๑ มีนาคม หรือวันที่ ๑ เมษายน เป็นวันแรก</p>	<p>ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๙๓/๓ บัญญัติว่า ถ้ากำหนดระยะเวลาเป็นหน่วยเวลาที่สั้นกว่าวันให้เริ่มต้นนับในขณะที่เริ่มการนั้น ถ้ากำหนดระยะเวลาเป็นวัน สัปดาห์ เดือนหรือปี มิให้นับวันแรกแห่งระยะเวลานั้นรวมเข้าด้วยกัน เว้นแต่จะเริ่มการในวันนั้นเองตั้งแต่ เวลาที่ถือได้ว่าเป็นเวลาเริ่มต้นทำการงานกันตามประเพณี ฉะนั้น จึงให้เริ่มนับวันที่ ๑ เมษายน เป็นวันแรก</p>
<p>หากคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เรียกประชุมใหญ่เกินกำหนดระยะเวลา ๑๕๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์จะเรียกการประชุมใหญ่ครั้งนั้นว่า “การประชุมใหญ่สามัญประจำปี” หรือ “การประชุมใหญ่วิสามัญ”</p>	<p>ระยะเวลาหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชี ของ สหกรณ์ ตาม มาตรา ๕๔ แห่ง พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นเพียงระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้เพื่อเร่งรัดให้คณะกรรมการดำเนินการจะต้องเรียกประชุมใหญ่สามัญภายใน กำหนดระยะเวลาดังกล่าวเท่านั้น มิใช่กำหนดเวลาที่จะทำให้สาระสำคัญของการประชุมใหญ่สามัญเปลี่ยนแปลงไปจนทำให้การประชุมใหญ่ดังกล่าวเป็นการประชุมใหญ่วิสามัญ ดังนั้น ในกรณีที่ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เรียกประชุมใหญ่ของ สหกรณ์ เกินหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์ การประชุมใหญ่ครั้งนั้นก็ยังคง ถือว่าเป็น การประชุมใหญ่สามัญ ประจำปี (หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ นร ๐๖๐๑/๘๔๘ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๔๓ ภาคผนวก หน้า ๑๖)</p>
<p>สหกรณ์เรียกประชุมใหญ่สามัญประจำปี แต่มีสมาชิก มาประชุมไม่ครบองค์ประชุม สหกรณ์ จึงได้นัดประชุมใหญ่อีกครั้งภายในสิบสี่วันตามมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.๒๕๔๒ แต่ก็ยังมีสมาชิกมาประชุมไม่ครบองค์ประชุม จะเรียกการประชุมใหญ่ครั้งต่อ ๆ ไปว่า การประชุมใหญ่สามัญ" การประชุม"หรือ"ประจำปีใหญ่วิสามัญและหากนัด "ประชุมใหญ่ใหม่แล้วยังมีสมาชิกมาไม่ครบองค์ประชุม ตามมาตรา๕๗ และมาตรา ๕๘ อีก จะต้องแนะนำ สหกรณ์ปฏิบัติอย่างไร</p>	<p>การประชุมใหญ่ตามประเด็นปัญหามีสาระสำคัญเป็นการประชุมใหญ่สามัญประจำปีแต่ที่ผ่านมาไม่สามารถดำเนินการได้เพราะมีสมาชิกมาร่วมประชุมไม่ครบจำนวนที่จะเป็นองค์ประชุม การนัดประชุมใหญ่ครั้งต่อไปไม่ว่าจะสามารถดำเนินการให้สำเร็จลงได้ในเวลาใด ก็ไม่ทำให้สาระสำคัญของการประชุมใหญ่สามัญเปลี่ยนแปลงไปจนกลายเป็นการประชุมใหญ่วิสามัญ แต่อย่างใด ดังนั้น การประชุมใหญ่ครั้งต่อไปของ สหกรณ์ตามประเด็นปัญหา จึงยังเรียกว่า การประชุม"กรณีทีนัดประชุม" ใหญ่สามัญประจำปีใหญ่แล้วยังมีสมาชิกมาไม่ครบองค์ประชุมอีก สหกรณ์สามารถนัดประชุมใหญ่ โดยใช้อีกประชุม ตามมาตรา ๕๗ และมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติ</p>

ประเด็นปัญหา	แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ/ข้อหาหรือ
	<p>สหกรณ์ พ .ศ.๒๕๔๒ สลับกันไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะสามารถประชุมได้และหากสหกรณ์จังหวัดเห็นว่ามิเหตุที่ นาย ทะเบีย น สหกรณ์ จะสั่งเลิกสหกรณ์ ตามมาตรา ๗๑ (๑) หรือ (๒) ได้ ก็สามารถใช้อำนาจตามที่ได้รับมอบจากนายทะเบียนสหกรณ์สั่งเลิกสหกรณ์ดังกล่าวเสียได้ (หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ กษ ๐๒๑๖/๓๓๓๖๐ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๔ ภาคผนวก หน้า ๑๙)</p>
<p>สหกรณ์จะกำหนดความหมายของคำว่า “ประชุมใหญ่” ให้ครอบคลุมพื้นที่อื่น ๆ ที่เป็นหน่วยเลือกตั้งของสหกรณ์ในเขตต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานครได้หรือไม่</p>	<p>ที่ประชุมใหญ่ หมายถึง ที่ประชุมร่วมกันของบรรดาสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกแล้วแต่กรณี ซึ่งได้มาประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณาหรือรับทราบเกี่ยวกับการดำเนินกิจการของสหกรณ์ ตามที่ข้อบังคับสหกรณ์หรือกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์กำหนดไว้องค์ประกอบของที่ประชุมใหญ่จะต้องประกอบไปด้วย สถานที่และเวลาที่ประชุม องค์ประชุม วาระการประชุม และมติที่ประชุม สถานที่ประชุมจะต้องเป็นสถานที่เดียวกันหรือบริเวณเดียวกัน พอที่สมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกจะสามารถแสดงความเห็นโต้ตอบกันได้ในขณะที่ดำเนินการประชุมนั้น ดังนั้น การที่สหกรณ์กำหนดให้หน่วยเลือกตั้งเป็น จึงไม่เป็นไปตาม "ประชุมใหญ่" หลักเกณฑ์ดังกล่าว หน่วยเลือกตั้งเป็นสถานที่ที่สมาชิกส่วนหนึ่งไปทำกิจกรรมลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเท่านั้น หาใช่เป็นการประชุมไม่ เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าว สหกรณ์อาจกำหนดระเบียบว่าด้วยการสรรหาบุคคลที่จะเสนอให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งเป็นคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ เนื่องจากการสรรหาไม่ต้องทำในที่ประชุมใหญ่และสามารถดำเนินการก่อนวันประชุมใหญ่ได้ (หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ กษ ๐๒๑๖/๒๘๒๒๗ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๔ ภาคผนวก หน้า ๒๑)</p>
<p>สหกรณ์จะจัดให้มีการประชุมใหญ่ ๒ วัน จะกระทำได้หรือไม่</p>	<p>สหกรณ์อาจกำหนดการประชุมใหญ่ ๒ วันต่อเนื่องกันได้โดยกำหนดวาระการประชุม สถานที่ประชุมไว้แห่งเดียวกันให้ชัดเจน และการประชุมต้องมีสมาชิกอยู่ในที่ประชุมครบองค์ประชุมตลอดเวลาการประชุม จึงจะเป็นการประชุมใหญ่ที่ชอบด้วยกฎหมายและข้อบังคับ (หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ กษ ๐๒๑๖/๒๘๒๒๗ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๔ ภาคผนวก หน้า ๒๑)</p>

ประเด็นปัญหา	แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอ/ข้อหาหรือ
<p>สหกรณ์มีสมาชิกทั้งหมด ๑,๐๐๐ คน ในวันประชุมใหญ่มีสมาชิกมาลงชื่อเข้าร่วมประชุม ๖๐๐ คน ในระหว่างประชุมมีสมาชิกเหลืออยู่ในที่ประชุมจำนวน ๓๐๐ คน ไม่ถึงกึ่งหนึ่ง (๕๐๐ คน) แต่เกิน ๑๐๐ คน จะถือว่าครบองค์ประชุมหรือไม่</p>	<p>การนับจำนวนสมาชิกจะต้องนับจากสมาชิกซึ่งมาลงทะเบียนเข้าประชุม และอยู่ในที่ประชุมเมื่อจำนวนสมาชิกซึ่งอยู่ในที่ประชุมยังมีจำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐๐ คน การประชุมดังกล่าวยังคงเป็นองค์ประชุมตามมาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.๒๕๔๒ บัญญัติไว้ (หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๑/๘๔๘ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๓ ภาคผนวก หน้า ๑๖)</p>
<p>ในการประชุมใหญ่ของสหกรณ์ได้มีสมาชิกเสนอเพิ่มวาระเรื่องต่าง ๆ ให้ที่ประชุมได้พิจารณาในระหว่างการประชุมจะกระทำหรือไม่</p>	<p>ข้อบังคับกำหนดให้สหกรณ์มีหนังสือแจ้งวัน เวลา สถานที่ และเรื่องที่จะประชุมให้บรรดาสมาชิก หรือผู้แทนสมาชิกทราบล่วงหน้า เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกได้ศึกษา พิจารณา ตรวจสอบ หรือเพื่อเตรียมตัวซักถาม หรือแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ตามที่สหกรณ์ได้แจ้งมา ซึ่งตามปกติการจัดการประชุมใหญ่ สหกรณ์จะกำหนดวาระต่างๆ ไว้อย่างชัดเจน รวมทั้งกำหนดวาระเรื่องอื่น ๆ ไว้ด้วย และเปิดโอกาส (ถ้ามี) ให้สมาชิกได้พิจารณาเพื่อลงมติ ทั้งการอนุมัติหรือการรับทราบของแต่ละวาระ ดังนั้น สมาชิกจะขอเพิ่มวาระในวันที่ประชุมใหญ่โดยไม่ได้แจ้งล่วงหน้า ไม่สามารถกระทำได้ (หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ กษ ๐๒๑๖/๒๕๖๑๒ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ ภาคผนวก หน้า ๒๓)</p>
<p>ในระเบียบวาระอื่น ๆ สมาชิกสามารถเสนอให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณาหรือรับทราบในเรื่องลักษณะใดได้บ้าง</p>	<p>สมาชิกสามารถใช้สิทธิเสนอเรื่องต่าง ๆ ในวาระอื่น ๆ ได้ แต่การพิจารณาของที่ประชุมใหญ่อาจไม่ได้ข้อยุติในทันที ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการจะต้องรับข้อเสนอไปพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง เพื่อนำเสนอในการประชุมใหญ่คราวต่อไป (หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ กษ ๐๒๑๖/๒๕๖๑๒ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ ภาคผนวก หน้า ๒๓)</p>
<p>สมาชิกสหกรณ์ร้องขอให้รองนายทะเบียนสหกรณ์เพิกถอนมติที่ประชุมใหญ่วิสามัญ เนื่องจากเห็นว่าที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๙ ลงมติเห็นชอบให้มีการทบทวนมติที่ประชุมใหญ่สามัญประจำ ๒๕๔๗ โดยไม่ได้แจ้งวาระให้สมาชิกทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๗ วัน อันเป็นการขัดต่อข้อบังคับของสหกรณ์ มติของที่ประชุมใหญ่ชอบด้วยกฎหมายและข้อบังคับหรือไม่</p>	<p>สหกรณ์ได้มีการแจ้งกำหนดวันประชุมใหญ่วิสามัญ เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๙ ให้สมาชิกทราบและปรากฏว่าได้มีสมาชิกเข้าร่วมประชุมใหญ่ครบองค์ประชุมโดยไม่มีสมาชิกคนใดโต้แย้งว่าการแจ้งกำหนดวันประชุมใหญ่วิสามัญไม่ชอบหรือมีสมาชิกไม่ทราบการประชุมใหญ่ดังกล่าว รวมทั้งผู้ร้องเองก็ไม่ได้โต้แย้งเช่นกัน เมื่อสหกรณ์มีการประชุมใหญ่ ครบองค์ประชุมตามข้อบังคับ การประชุมใหญ่วิสามัญและ</p>

ประเด็นปัญหา	แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ/ข้อหาหรือ
	การลงมติในการประชุมดังกล่าวจึงเป็นการประชุมที่ขอด้วยข้อบังคับ (หนังสือสำนักงานเลขานุการกรมที่ กษ ๑๑๐๑/๖๓๕ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๐ ภาคผนวก หน้า ๒๕)

ภาคผนวก

๑. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๑/๘๔๘ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๔๓

ที่ นร ๐๖๐๑/๘๔๘

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เลขที่ ๑ ถนนพระอาทิตย์
เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๓ กันยายน ๒๕๔๓

เรื่อง ทาหรือปัญหาข้อกฎหมายมาตรา ๕๐ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๗ มาตรา ๕๙ มาตรา ๑๐๐ และมาตรา ๑๓๖ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

อ้างถึง (๑) หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๐๐๑/๓๔๔๐ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๔๓

(๒) หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ส่วนที่สี่ที่ นร ๐๖๐๑/ป ๔๖๖๖ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึก เรื่อง องค์ประชุม การนับคะแนนเสียง การจัดตั้งและการกำหนดประเภทของชุมนุมสหกรณ์ การเรียกประชุมใหญ่สามัญประจำปี และการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์

ตามหนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ที่อ้างถึง (๑) ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นในปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับองค์ประชุม การนับคะแนนเสียง การจัดตั้งและการกำหนดประเภทของชุมนุมสหกรณ์ การเรียกประชุมใหญ่สามัญประจำปี และการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือตามที่อ้างถึง (๒) ขอให้จัดตั้งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าว ความละเอียดทราบอยู่แล้ว นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๐) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวข้างต้นแล้ว มีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เห็นว่า การที่มาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ ได้บัญญัติเรื่องการนับองค์ประชุมในกรณีการประชุมใหญ่ของสหกรณ์โดยสมาชิกไว้สองลักษณะ คือ **ลักษณะที่หนึ่ง** จะต้องมีสมาชิกลงมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด **ลักษณะที่สอง** จะต้องมีสมาชิกลงมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน นั้น เนื่องจากสหกรณ์ที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ฯ มีได้ทั้งสหกรณ์ขนาดเล็กซึ่งมีจำนวนสมาชิกไม่ถึงหนึ่งร้อยคน และสหกรณ์ขนาดใหญ่ซึ่งมีสมาชิกลงตั้งแต่หนึ่งร้อยคนขึ้นไป ดังนั้น

การนับองค์ประชุมของสภครรณขนาดเล็กลงต้องนับองค์ประชุมตามลักษณะที่หนึ่ง ส่วนการนับองค์ประชุมของสภครรณขนาดใหญ่จะนับองค์ประชุมตามลักษณะที่หนึ่งหรือลักษณะที่สองก็ได้ ทั้งนี้ การนับจำนวนสมาชิกจะต้องนับจากสมาชิกซึ่งอยู่ในที่ประชุม สำหรับปัญหาในการนับองค์ประชุมในการประชุมใหญ่ของสภครรณที่กรมส่งเสริมสภครรณทำหรือมาซึ่งเป็นสภครรณขนาดใหญ่ นั้น เมื่อจำนวนสมาชิกซึ่งอยู่ในที่ประชุมยังมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน การประชุมดังกล่าวจึงครบเป็นองค์ประชุมตามที่มาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสภครรณ พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติไว้

ประเด็นที่สอง เห็นว่า การนับคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกซึ่งมาประชุมเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับของสภครรณตามมาตรา ๕๔(๑) แห่งพระราชบัญญัติสภครรณฯ จะต้องนับคะแนนเสียงจากจำนวนสมาชิกซึ่งมาประชุมและอยู่ในที่ประชุมในขณะที่การประชุมนั้นครบเป็นองค์ประชุม

ประเด็นที่สาม เห็นว่า สภครรณตั้งแต่ห้าสภครรณขึ้นไปที่จะประสงค์จะรวมกันจัดตั้งเป็นชุมนุมสภครรณตามมาตรา ๑๐๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสภครรณฯ ต้องเป็นสภครรณประเภทเดียวกัน และจะต้องกำหนดประเภทของชุมนุมสภครรณนั้นด้วย

ประเด็นที่สี่ เห็นว่า ระเบียบหรือข้อบังคับของสภครรณที่กำหนดให้มีการเลือกคณะกรรมการดำเนินการสภครรณโดยวิธีการสรรหาสมาชิกผู้ที่จะมาดำเนินการสภครรณจำนวน ๑๕ คน แล้วนำเสนอให้ที่ประชุมใหญ่เลือกเป็นประธานกรรมการ ๑ คน และกรรมการอื่นอีกไม่เกิน ๑๔ คน เป็นเพียงการกำหนดวิธีการในการเลือกสมาชิกของสภครรณเพื่อเสนอให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งเป็นกรรมการดำเนินการสภครรณเท่านั้น เมื่อที่ประชุมใหญ่ยังคงเป็นผู้ใช้ดุลพินิจในการพิจารณาเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการสภครรณจากสมาชิก การดำเนินการดังกล่าวจึงยังคงเป็นการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการสภครรณโดยที่ประชุมใหญ่ตามมาตรา ๕๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสภครรณฯ ดังนั้น ระเบียบหรือข้อบังคับของสภครรณดังกล่าวจึงไม่ขัดกับมาตรา ๕๐ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติสภครรณฯ

ประเด็นที่ห้า เห็นว่า ระยะเวลาหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสภครรณตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติสภครรณฯ เป็นเพียงระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้เพื่อเร่งรัดให้คณะกรรมการดำเนินการสภครรณจะต้องเรียกประชุมใหญ่สามัญภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าวเท่านั้น มิใช่กำหนดเวลาที่จะทำให้สาระสำคัญของการประชุมใหญ่สามัญเปลี่ยนแปลงไปจนทำให้การประชุมใหญ่ดังกล่าวเป็นการประชุมใหญ่วิสามัญ ดังนั้น ในกรณีที่เกิดคณะกรรมการดำเนินการสภครรณเรียกประชุมใหญ่สามัญของสภครรณเกินหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสภครรณ การประชุมใหญ่นั้นก็ยังคงถือว่าเป็นการประชุมใหญ่สามัญ

ประเด็นที่หก เห็นว่า โดยที่มาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติสภครรณฯ ได้บัญญัติให้ในกรณีที่สภครรณมีปัญหาเกี่ยวกับการตีความข้อบังคับ สภครรณต้องขอคำวินิจฉัยจากนายทะเบียนสภครรณและถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัยนั้น ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า นายทะเบียนสภครรณได้วินิจฉัยปัญหาในประเด็นนี้ ซึ่งเป็นปัญหาเกี่ยวกับการตีความในข้อบังคับโดยแจ้งให้สภครรณชี้แจงการสภครรณ จำกัด ทราบแล้ว และขณะนี้สภครรณได้เลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการสภครรณชุดใหม่แล้ว กรณีจึงไม่มีความจำเป็นต้องวินิจฉัย

สรุปคำวินิจฉัยและการตอบข้อหารือ
แนวทางการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับสภครรณ

ในประเด็นที่หาหรือมา

รายละเอียดของความเห็นปรากฏตามบันทึกที่ได้เสนอมาพร้อมหนังสือนี้และในการพิจารณาเรื่องนี้มีผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกรมส่งเสริมสหกรณ์) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริง อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามระเบียบด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ชัยวัฒน์ วงศ์วิเศษศักดิ์
(นายชัยวัฒน์ วงศ์วิเศษศักดิ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานเลขาธิการกรม
โทร. ๒๒๒๐๒๐๖-๕ ต่อ ๑๐๗
กลุ่มกฎหมายการค้าและอุตสาหกรรม
โทร. ๒๒๒๐๒๐๖-๕ ต่อ ๕๐๔
โทรสาร ๒๒๖๖๒๐๔
www.krisdika.go.th

๒. หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ กษ ๐๒๑๖/๓๓๓๖๐ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๔

ที่ กษ 0216/33360

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. 10200

12 ธันวาคม 2544

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในกรณีสหกรณ์ไม่สามารถเรียกประชุมใหญ่ได้เพราะเหตุสมาชิกไม่ครบของค้ประชุม

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดระนอง

อ้างถึง หนังสือจังหวัดระนอง ที่ รน 0013/12311 ลงวันที่ 19 กันยายน 2544

ตามหนังสือที่อ้างถึง จังหวัดระนองรายงานว่สหกรณ์การเกษตรนิคมฯ ปากจั่น จำกัด ได้มีการเรียกประชุมใหญ่สามัญประจำปีไปแล้วจำนวนสองครั้ง แต่มีปัญหาไม่สามารถดำเนินการประชุมได้เนื่องจากมีสมาชิกมาร่วมประชุมไม่ครบจำนวนที่จะเป็นองค์ประชุมตามมาตรา 57 และมาตรา 58 แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 ตามลำดับ จังหวัดจึงขอหารือว่าการนัดเรียกประชุมใหญ่ครั้งต่อไปจะเรียกว่าการประชุมใหญ่สามัญหรือประชุมใหญ่วิสามัญ และถ้ามีสมาชิกมาร่วมประชุมไม่ครบจำนวนที่จะเป็นองค์ประชุมอีก ควรแนะนำให้สหกรณ์ปฏิบัติอย่างไร ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

นายทะเบียนสหกรณ์ได้พิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

1. การประชุมใหญ่ของสหกรณ์การเกษตรนิคมฯ ปากจั่น จำกัด ตามที่ขอหารือมา มีสาระเป็นการประชุมใหญ่สามัญประจำปี แต่ที่ผ่านมามีปัญหาไม่สามารถดำเนินการประชุมได้เพราะมีสมาชิกมาร่วมประชุมไม่ครบจำนวนที่จะเป็นองค์ประชุม การนัดประชุมใหญ่ครั้งต่อไปไม่ว่าจะสามารถดำเนินการให้สำเร็จได้ในเวลาใด ก็ไม่ทำให้สาระของการประชุมใหญ่สามัญเปลี่ยนแปลงไปจนกลายเป็นการประชุมใหญ่วิสามัญแต่อย่างใด ดังนั้น การประชุมใหญ่ครั้งต่อไปของสหกรณ์ตามที่ขอหารือมาจึงยังเรียกว่าการประชุมใหญ่สามัญเช่นเดิม

2. สหกรณ์สามารถนัดประชุมใหญ่โดยใช้องค์ประชุมตามมาตรา 57 และมาตรา 58 แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 สลับกันไปเรื่อยๆ จนกว่าจะสามารถประชุมได้ ทั้งนี้ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดควรเน้นบทบาททางด้านการแนะนำ ส่งเสริม และทำความเข้าใจกับสมาชิกของสหกรณ์ให้มากขึ้น เพื่อให้สมาชิกสนใจและมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจการของสหกรณ์มากยิ่งขึ้น

3. ถ้าหากสหกรณ์จังหวัดเห็นว่ามิเหตุที่นายทะเบียนสหกรณ์จะส่งเลิกสหกรณ์ตามมาตรา 71 (1) หรือ (2) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 ได้ ก็สามารถรายงานเพื่อเสนอให้นายทะเบียนสหกรณ์ส่งเลิกสหกรณ์ดังกล่าวเสียได้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และโปรดแจ้งให้สหกรณ์การเกษตรนครนิคมฯ ปากจั่น จำกัด ทราบและถือปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) สุทธิพร จีระพันธุ์
(นายสุทธิพร จีระพันธุ์)
รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติราชการแทน
นายทะเบียนสหกรณ์

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
สำนักงานพัฒนาสถาบันเกษตรกร
โทร. 0-2281-8301

๓. หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ กษ ๐๒๑๖/๒๘๒๒๗ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๔

ที่ กษ 0216/28227

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. 10200

30 ตุลาคม 2544

เรื่อง ตอบข้อหารือเกี่ยวกับการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์

เรียน ประธานกรรมการสหกรณ์ออมทรัพย์ครูกรมสามัญศึกษา จำกัด

อ้างถึง หนังสือสหกรณ์ออมทรัพย์ฯ ที่ สอ.สศ./1659 ลงวันที่ 22 ตุลาคม 2544

ตามหนังสือที่อ้างถึง สหกรณ์ออมทรัพย์ครูกรมสามัญศึกษา จำกัด ขอหารือเกี่ยวกับ ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติในการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ตามนัยมาตรา 50 แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 มีประเด็นที่ขอหารือหลายประการ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

นายทะเบียนสหกรณ์ได้พิจารณาแล้วมีความเห็นดังต่อไปนี้

1. การเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ และข้อกำหนดเกี่ยวกับการประชุมใหญ่ โดยนัยแห่งกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ สหกรณ์ไม่อาจกำหนดโดยระเบียบของสหกรณ์ เนื่องจากมาตรา 43 (9) และมาตรา 43 (8) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 ต้องนำเรื่องดังกล่าวกำหนดไว้ในข้อบังคับ แม้ว่า ระเบียบนั้นจะกำหนดขึ้นโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ ก็ไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย ที่ประสงค์ให้เรื่องดังกล่าวต้องจดทะเบียนกับนายทะเบียนสหกรณ์

2. สหกรณ์อาจกำหนดการประชุมใหญ่ 2 วัน ต่อเนื่องกันได้โดยกำหนดวาระการประชุม สถานที่ประชุมไว้แห่งเดียวกันให้ชัดเจนและการประชุมต้องมีสมาชิกอยู่ในที่ประชุมครบองค์ประชุมตลอดเวลาการประชุม จึงจะเป็นการประชุมใหญ่ที่ชอบด้วยกฎหมายและข้อบังคับ

3. ที่ประชุมใหญ่หมายถึง "ที่ประชุมร่วมกันของบรรดาสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกแล้วแต่กรณี ซึ่งได้มาประชุมกันเพื่อพิจารณาหรือรับทราบเกี่ยวกับการดำเนินกิจการของสหกรณ์ ตามที่ข้อบังคับสหกรณ์ หรือกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์กำหนดไว้" ซึ่งองค์ประกอบของที่ประชุมใหญ่จะต้องประกอบไปด้วย สถานที่ และเวลาที่ประชุม องค์ประชุม วาระการประชุม และมติที่ประชุม สถานที่ประชุมจะต้องเป็นสถานที่เดียวกัน หรือบริเวณเดียวกัน พอที่สมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกจะสามารถแสดงความเห็นได้ตอบกันได้ในขณะที่ดำเนินการประชุมนั้น ดังนั้น การที่สหกรณ์กำหนดให้หน่วยเลือกตั้งเป็น "ที่ประชุมใหญ่" จึงไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว หน่วยเลือกตั้งเป็นสถานที่ที่สมาชิกส่วนหนึ่งไปทำกิจกรรมลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเท่านั้น หากใช่เป็นการประชุมไม่

4. สหกรณ์สามารถดำเนินการประชุมใหญ่โดยผู้แทนสมาชิกได้ แต่ผู้แทนสมาชิกต้องได้มาตามที่กำหนดในข้อบังคับ

คำแนะนำสำหรับสหกรณ์

การเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ จะทำได้ก็แต่เฉพาะในที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์เท่านั้น กรณีสหกรณ์มีสมาชิกมากแต่เพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการเลือกตั้งของที่ประชุมใหญ่ สหกรณ์มีวิธีปฏิบัติได้หลายวิธี โดยกำหนดวิธีการเลือกตั้งอย่างใดอย่างหนึ่งไว้ในข้อบังคับ ดังนี้

1. กำหนดให้มีการประชุมใหญ่โดยผู้แทนสมาชิก ซึ่งจะมีจำนวนผู้เข้าประชุมใหญ่และใช้สิทธิเลือกตั้งเฉพาะผู้แทนสมาชิกที่อยู่ในที่ประชุมเท่านั้น

2. สหกรณ์เปิดรับสมัครผู้จะเป็นประธานกรรมการและกรรมการอื่นล่วงหน้า กำหนดเบอร์ผู้สมัครและให้สมาชิกที่มาประชุมใหญ่หย่อนบัตรลงคะแนนเลือกตั้งลงในที่บัตรที่ตั้งไว้ในที่ประชุมใหญ่ แต่กำหนดเวลาการลงคะแนนให้เสร็จสิ้นก่อนวาระการประชุมแรกจะเริ่มขึ้น

3. หากสหกรณ์ต้องการให้มีการรวมการกระจายในเขตสมาชิกอย่างทั่วถึงอาจกำหนดในข้อบังคับว่าในเขตสมาชิกใดบ้างที่ให้มีการรวมการและมีได้เขตละกี่คน เมื่อถึงคราวเลือกตั้งก็ให้สมาชิกในเขตสมัครเข้ารับเลือกตั้งในที่ประชุมใหญ่ สมาชิกที่มาประชุมก็ดำเนินการเลือกตั้งให้ได้กรรมการตามจำนวนที่กำหนดในแต่ละเขต

4. สหกรณ์อาจกำหนดระเบียบว่าด้วยการสรรหาบุคคลที่จะเสนอให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งเป็นคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ พ.ศ..... เพื่อใช้สรรหาบุคคลที่จะเสนอให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งให้เป็นกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ขั้นตอนการสรรหายังไม่เป็นการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ตามนัยมาตรา 50 แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 จึงไม่อยู่ภายใต้บังคับของบทมาตราดังกล่าว การสรรหาจึงไม่ต้องทำในที่ประชุมใหญ่และสามารถดำเนินการก่อนวันประชุมใหญ่ได้ ผลการสรรหาไม่ทำให้ผู้ได้รับการสรรหาเป็นกรรมการสหกรณ์ ต่อเมื่อให้ที่ประชุมใหญ่ทำการพิจารณาเลือกตั้งผู้ได้รับการสรรหาแล้ว ผู้นั้นจึงเป็นกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ดังนั้น สหกรณ์จึงไม่จำเป็นต้องขยายความหมายของคำว่าที่ประชุมใหญ่ให้กว้างไปกว่าที่มีอยู่ตามกฎหมาย ซึ่งสหกรณ์ไม่สามารถกระทำเช่นนั้นได้

ในข้อบังคับของสหกรณ์ควรกำหนดข้อความว่า “การสรรหาผู้ที่จะเป็นกรรมการดำเนินการสหกรณ์ให้เป็นไปตามวิธีการที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์ที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่” เพื่อให้สอดคล้องกับการกำหนดระเบียบว่าด้วยการสรรหา ที่จะกำหนดขึ้นมา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) สุทธิพร จิระพันธ์

(นายสุทธิพร จิระพันธ์)

รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติราชการแทน

นายทะเบียนสหกรณ์

สำนักงานพัฒนาสถาบันเกษตรกร

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

โทร. 0-2281-8301

๔. หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ กษ ๐๒๑๖/๒๙๖๑๒ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๓

ที่ กษ 0216/29612

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. 10200

28 พฤศจิกายน 2543

เรื่อง คอบข้อหาหรือเรื่องการเพิ่มวาระการประชุมใหญ่ของสหกรณ์โดยสมาชิกในวันประชุมใหญ่

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา

อ้างถึง หนังสือจังหวัดสงขลา ส่วนที่สุด ที่สข 0013/29193 ลงวันที่ 14 พฤศจิกายน 2543

ตามหนังสือที่อ้างถึงแจ้งว่า ในการประชุมใหญ่ของสหกรณ์ได้มีสมาชิกเสนอเพิ่มวาระเรื่องต่างๆ ให้ที่ประชุมได้พิจารณาโดยขอเพิ่มในวันประชุมใหญ่ (ระหว่างการประชุม) จะกระทำได้อหรือไม่ และในวาระเรื่องอื่นๆ สมาชิกสามารถเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาหรือเพื่อทราบในเรื่องลักษณะใดบ้าง ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

นายทะเบียนสหกรณ์ได้พิจารณาจากข้อบังคับของสหกรณ์โดยทั่วไปเรื่องการแจ้งกำหนดการประชุมใหญ่ แล้วเห็นว่า ตามที่ข้อบังคับกำหนดให้สหกรณ์มีหนังสือแจ้งวัน เวลา สถานที่ และเรื่องที่จะประชุมให้บรรดาสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกทราบล่วงหน้า เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกได้ศึกษา พิจารณา ตรวจสอบหรือเพื่อเตรียมตัวซักถาม หรือแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ ตามที่สหกรณ์ได้แจ้งมา ซึ่งตามปกติการจัดการประชุมใหญ่สหกรณ์จะกำหนดวาระต่างๆ ไว้อย่างชัดเจน รวมทั้งกำหนดวาระเรื่องอื่นๆ (ถ้ามี) ไว้ด้วย และเปิดโอกาสให้สมาชิกได้พิจารณาเพื่อลงมติ ทั้งการอนุมัติหรือการรับทราบของแต่ละวาระ ดังนั้น การที่สมาชิกขอเพิ่มวาระในวันประชุมใหญ่ โดยไม่ได้แจ้งล่วงหน้าจึงไม่สามารถกระทำได้ ซึ่งสมาชิกสามารถใช้สิทธิในการเสนอเรื่องต่างๆ ในวาระอื่นๆ ได้ แต่การพิจารณาของที่ประชุมใหญ่อาจจะไม่ได้ข้อยุติในทันที ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการจะต้องรับข้อเสนอนำไปพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง เพื่อนำเสนอในการประชุมใหญ่คราวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้สหกรณ์จังหวัดสงขลาได้รับทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) อุดร ขจรเวหาศน์

(นายอุดร ขจรเวหาศน์)

รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติราชการแทน

นายทะเบียนสหกรณ์

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานพัฒนาสถาบันเกษตรกร

โทร. 281-8301

๕. หนังสือสำนักงานเลขานุการกรม ที่ กษ ๑๑๐๑/๖๓๕ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๐

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานเลขานุการกรม กลุ่มนิติการ โทร.254

ที่ กษ 1101/635

วันที่ 11 กันยายน 2550

เรื่อง ทหารเรือ เรื่อง ขอให้พิจารณาสั่งเพิกถอนมติที่ประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ 1/2549

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์ พื้นที่ 2

ตามบันทึกหน่วยส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์ที่ 4 สำนักงานส่งเสริมสหกรณ์ พื้นที่ 2 ที่ กษ 1107(4)/1819 ลงวันที่ 15 มิถุนายน 2550 ขอหารือกลุ่มนิติการ กรณีนายสุวัฒน์ชัย สุวรรณโมศรี สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานบริษัทการบินไทย จำกัด ขอให้สำนักงานส่งเสริมสหกรณ์ พื้นที่ 2 เพิกถอนมติที่ประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ 1/2549 เมื่อวันที่ 21 กันยายน 2549 วาระที่ 2 เนื่องจากเห็นว่า สหกรณ์ลงมติเห็นชอบให้มีการทบทวนมติที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2547 โดยไม่ได้แจ้งวาระให้สมาชิกทราบก่อนล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วัน อันเป็นการขัดต่อข้อบังคับข้อ 50 นั้น

สำนักงานเลขานุการกรม กลุ่มนิติการ พิจารณาแล้วเห็นว่า สหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานบริษัทการบินไทย จำกัด ได้มีการแจ้งกำหนดวันประชุมใหญ่สามัญครั้งที่ 1/2549 ให้สมาชิกทราบและปรากฏว่าได้มีสมาชิกเข้าประชุมใหญ่ครบองค์ประชุมโดยไม่มีสมาชิกคนใดโต้แย้งว่าการแจ้งกำหนดวันประชุมใหญ่สามัญไม่ชอบหรือสมาชิกไม่ทราบการประชุมใหญ่ดังกล่าว รวมทั้งนายสุวัฒน์ชัยฯ ผู้ร้องเองก็ไม่ได้โต้แย้งเช่นกัน เมื่อสหกรณ์มีการประชุมใหญ่ครบองค์ประชุมตามข้อบังคับ การประชุมใหญ่สามัญและการลงมติในการประชุมดังกล่าวจึงเป็นการประชุมที่ชอบด้วยข้อบังคับแล้ว นายสุวัฒน์ชัยฯ ผู้ร้องจึงไม่อาจร้องขอให้เพิกถอนการลงมติของที่ประชุมใหญ่สามัญครั้งที่ 1/2549 ได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(ลงนาม) นพรัตน์ สร้อยแสง

(นายนพรัตน์ สร้อยแสง)

นิติกร 8 ว รักษาราชการแทน

เลขานุการกรมส่งเสริมสหกรณ์